

ВАР: без експорту Чорним морем дефіцит в агросекторі може сягнути \$7–8 млрд

До кінця 2026 року дефіцит коштів в українському агросекторі може сягнути \$7–8 млрд, якщо ситуація з морським експортом не зміниться.

Про це заявив очільник Всеукраїнської аграрної ради Андрій Дикун за підсумками зустрічі з делегацією Групи Світового банку в Києві.

За його словами, нинішній стан українського сільського господарства є складнішим, ніж у 2022 році. Аграрії входять у новий сезон із суттєвими перехідними залишками, необхідністю виплачувати кредити, оренду та податки, а також фінансувати наступну посівну. Ситуацію додатково загострюють російські удари по портовій та зерновій інфраструктурі.

«Тоді блокування портів застало нас навесні, значна частина попереднього врожаю вже була реалізована, а альтернативна логістика через ЄС поступово нарощувалася. Зараз ми входимо в осінь із новим урожаєм, близько 8 млн тонн перехідних залишків, необхідністю сплачувати оренду, податки, повертати кредити та фінансувати наступну посівну», – зазначив очільник ВАР.

Він також додав, що сухопутні маршрути та використання портів сусідніх країн не можуть повністю компенсувати обмеження морського експорту.

«Повноцінної альтернативи Чорному морю для українського агроекспорту немає. Жодна інша логістика не здатна замінити ті обсяги, які Україна традиційно експортувала морем», – наголосив Андрій Дикун.

Під час переговорів із представниками Світового банку на чолі з регіональною віцепрезиденткою у Європі та Центральній Азії Антонеллою Бассані сторони обговорили конкретні інструменти

підтримки українського агросектору.

«Потрібно зберегти десятки тисяч малих і середніх агровиробників. Саме вони сьогодні найбільше залежать від доступного кредитування та державних і міжнародних інструментів підтримки», – підкреслив Андрій Дикун.

Зокрема, для продовження роботи пільгової кредитної програми «5-7-9%» необхідно залучити близько \$250 млн від міжнародних партнерів. Також обговорювали гарантійні інструменти для цільового фінансування, які дозволять українським банкам розширити кредитування агросектору.

Окремим питанням стало тимчасове зберігання врожаю. Через його накопичення українським аграріям необхідно близько 50 тисяч зернових рукавів. Світовий банк опрацьовує механізм компенсації до 80% їхньої вартості після придбання.

Серед довгострокових напрямів – можливий запуск у 2027 році глобальної ініціативи AgriConnect, яка має полегшити малим і середнім виробникам доступ до технологій та ринків. Також планується залучення експертів Світового банку до оцінки адаптації європейських правил з урахуванням реального стану українського сільського господарства в умовах війни.

Підсумовуючи зустріч, голова ВАР наголосив, що окремих програм підтримки вже недостатньо для подолання потенційного дефіциту.

«Потрібні системні рішення щодо фінансування, страхування та експорту. Необхідно набагато голосніше говорити про глобальні наслідки блокування Чорного моря. Якщо експорт обох країн тривалий час залишатиметься обмеженим, наслідки відчують насамперед найбільш вразливі країни. Тому сьогодні наша стратегія дуже прагматична: зберегти агровиробників, пройти цей період і не втратити виробничий потенціал країни», – зазначив Андрій Дикун.

<https://usm.media/var-bez-eksportu-chornim-morem-deficzit-v-agrosektori-mozhe-syagnuti-7-8-mlrd/>